

ИЗМЕNUВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КВАЛИТЕТОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИ

Член 1

Во Законот за квалитетот на земјоделските производи („Службен весник на Република Македонија“ број 140/10, 53/11 и 55/12) во членот 1 по зборот „ориз“ се додава зборот „брашно“.

Член 2

Во член 2 по точката 10 се додаваат три нови точки 10-а, 10-б и 10-в кои гласат:

„10-а. „брашно“ е производ добиен со мелење на пченица, рж и пченка, наменето за човечка исхрана и наменските смеси и концентрати кои во својот состав имаат повеќе од 10% пченично, ржено или пченкарно брашно;“

10-б. „ставање во промет на брашно“ е продажба, превоз, складирање и чување за продажба, како и било кој облик на размена, замена или отстапување на брашното со надомест или без надомест, испорака на брашно за услуга за мелење на пченица, рж и пченка, за сопствена преработка и увоз и извоз на брашно;“.

10-в. „контролна марка“ е етикета во која е наведен сериски број издаден од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, знакот на органот што ја издава и ознака за тежината на опаковката на која треба да се прилепи.

Член 3

Во член 3 став 1 по алинејата 3 се додава нова алинеја 4 која гласи:

„-начинот и постапката за евидентирање и означување со контролна марка за евиденција на брашното кое се произведува и става во промет на пазарот, се увезува или извезува.“

Член 4

Во член 14 став (1) алинејата 1 се менува и гласи:

„- имаат вработено најмалку едно лице со високо образование од областа на хемиските, технолошките, биотехнолошките, биохемиските, ветеринарните или земјоделските науки со најмалку едногодишно работно искуство за изведување на лабораториските анализи.“

По алинејата 1 се додава нова алинеја 2 која гласи:

„-имаат вработено најмалку едно лице со средно образование од областа на хемиските, технолошките, биотехнолошките, биохемиските, ветеринарните или земјоделските науки со најмалку едногодишно работно искуство за изведување на лабораториските анализи“.

Член 5

Во Главата II. по делот 1. се додава нов дел 1-а „Уредување на пазарот на брашно” и 13 нови члена 16-а, 16-б, 16-в, 16-г, 16-д, 16-ѓ, 16-е, 16-ж, 16-з, 16-с, 16-и, 16-ј и 16-к кои гласат:

„1-а. УРЕДУВАЊЕ НА ПАЗАРОТ НА БРАШНО

1-а.1. Стандарди за квалитет

Член 16-а

(Оператори со брашно)

(1) Брашното може да се стави во промет ако е означено со контролна марка и ги исполнува условите за промет и квалитет утврдени со овој закон.

(2) Оператор со брашно е правно лице или физичко лице (производител, сопственик на брашното од услужно мелење, ако го користи за понатамошно производство, преработка, продажба или било кој друг начин на испорака, трговец, увозник и извозник) кое прво го пласира брашното на пазарот и/или означеното брашно го превезува за трето лице, за сопствени потреби или го пакува во помали или поголеми пакувања.

(3) Доколку операторот од став 2 на овој член врши извоз на брашно, може да го означи со ознака која ја бара земјата увозничка и да биде документирано со соодветна документација.

(4) Операторот со брашно, пред почетокот на производство, увоз и ставање во промет треба да има производителска спецификација.

(5) Производителската спецификација покрај податоците наведени во декларацијата од член 16-в став (4) на овој закон треба да содржи:

- евиденциски број на спецификацијата;
- назив на производот и неговото трговско име, ако производот го има;
- денот на донесување на спецификација на производителот;
- краток опис на технолошкиот процес на производство на производот, видот и количината на искористени суровини во однос на нето количината на производот и извештај за испитување на органолептичките, физичките и хемиските својства на производот;
- датум на отпочнување на производството односно увозот за наведената спецификација;
- група на кој производ припаѓа и
- показателите на квалитет според фаринографот, екстензографот и амилографот.

Член 16-б

(Квалитет на брашно)

(1) Брашното треба да има карактеристична боја, мириз и вкус својствен на брашно, односно не треба да има никаков туг мириз и вкус и не треба да содржи други состојки од било каков вид.

(2) Рокот на задолжителното одстојување на пченичното брашно пред денот на пуштање во промет треба да изнесува најмалку осум дена од денот на производството, со исклучок на пченичното брашно наменето за производство на тестенини.

(3) Операторот со брашно пред да го стави брашното во промет треба да обезбеди извештај од лабораториско испитување од овластена лабораторија од член 16-и на овој закон кој ги содржи следните податоци:

- ознака (број на лабораториски наод);
- датум на производство на брашното;
- количество на вода (релативна влага);
- количество на минерални материи (пепел);
- степен на киселост;
- тип на брашното
- показателите на квалитет на брашно според фаринограф, екстензограф и амолограф (растегливост, отпор, односен број, енергија, апсорпција на вода, развој, стабилност, степен на отпуштање и испитување на активност на алфа амилаза преку вискозитет на тестото.

(4) Минималните услови за ставање во промет, квалитетот и типовите на брашно, начинот и методите на земање на мостри, како и методите за анализа на квалитетот на брашното ги пропишува министерот.

1-а.2. Пакување, означување, транспорт и складирање на брашно

Член 16-в (Пакување)

(1) Брашното што се става во промет од операторите со брашно се пакува во амбалажа затворена на начин што при отворањето амбалажата видливо и трајно ќе се оштети.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член брашното може да се пушти во промет непакувано, во рефузна состојба, придружен со документ кој ги содржи податоците од ставот (4) на овој член.

(3) Брашното што се става во промет во оригинално пакување, на обвивката треба да има декларација за квалитет која треба да биде лесно видлива, јасна и читлива.

(4) Декларацијата од ставот (3) на овој член ги содржи следните податоци:

- ознака на типот на брашното;
- содржина на пепел;
- количина на влага;
- степен на киселина
- податоци за потекло и
- други податоци од интерес за потрошувачите.

(5) Буквите со кои се отпечатени називот на производот и фирмата, односно називот на производителот или пакувачот мораат да бидат поголеми од буквите со кои се отпечатени другите податоци во текстот на декларацијата за квалитет.

(6) Начинот и видот на пакувањата од ставовите (1) и (3) на овој член, како и условите за ставање во промет на брашното во рефусна состојба од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот.

Член 16-г

(Издавање на контролна марка и водење на евиденција)

(1) Операторот со брашно од член 16-а став (2) на овој закон должен е пред ставање во промет на брашното на пазар секое пакување да го означи со контролна марка на видливо место.

(2) Контролната марка од став (1) на овој член ја издава Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство врз основа на поднесено барање за издавање на контролна марка и доказ за платен надоместок за издавање на контролните марки.

(3) Формата и содржината на барањето од став (2) на овој член ги пропишува министерот.

(4) Надоместокот за издавање на контролните марки е на товар на операторите со брашно.

(5) Висината на надоместокот за издавање на контролните марки се утврдува во висина на реално направените трошоци за печатење и чување на контролните марки.

(6) Висината на надоместокот од ставот (5) на овој член го определува Владата на Република Македонија на предлог на министерот.

(7) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство води евиденција за издадените и искористените контролни марки за ставање во промет на брашното.

(8) Формата и содржината на контролната марка, начинот на нејзиното издавање, формата, содржината и начинот на водењето на евиденцијата за издадени и искористени контролни марки ги пропишува министерот.

Член 16-д

(Начин на ставање на контролни марки)

(1) Операторите со брашно обезбедуваат следливост по однос на квалитетот во сите фази на маркетинг.

(2) Ако брашното се става во промет непакувано во рефусна состојба, контролната марка се става на документот кој го следи брашното при превоз (испратница, приемница, потврда, пропратница или друг службен документ).

(3) Ако брашното се става во промет во збирно пакување, контролната марка се става на видливо место на пакувањето, а секое пакување внатре во збирното пакување мора да е означено со контролна марка.

(4) Контролните марки треба да се јасно видливи, читливи, неизбришливи и прицврстени или трајно втиснати на пакувањето на начин што при отворањето на пакувањето ознаките видливо и трајно се оштетуваат.

Член 16-ѓ

(Обврска на операторите со брашно за водење на евиденција)

(1) Операторот со брашно кој врши производство или увоз на брашно вклучувајќи го и служното мелење на пченица, р`ж и пченка, должен е да води евиденција за количините на залихи и преработката на пченица, р`ж и пченка, како и за прометот и залихите на брашно и количините на увезено брашно и податоците да ги доставува до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Минималните количини на брашно кои може да се добијат со мелење на пченица, р`ж и пченка кои ги исполнуваат минималните услови за ставање во промет согласно член 16-б став (4) на овој закон ги пропишува министерот.

(3) Максималните количини на брашно потрошени за производство на одделни пекарски производи и начинот на водење на евиденција за потрошениите количини ги пропишува министерот.

Член 16-е

(Транспорт, складирање и чување на брашно)

(1) Брашното се транспортира пакувано и непакувано со превозни средства кои ги исполнуваат условите за транспорт.

(2) Брашното кое се става во промет се складира и чува во складишта на начин и под услови кои обезбедуваат задржување на квалитетот. Складиштата треба да се изградени од цврст незапалив материјал кој спречува појава на влага, лесно се чисти и одржува, односно е погоден за чистење, дезинфекција и дезинсекција.

(3) Начинот и поблиските услови за складирање и чување на брашното ги пропишува министерот.

1-а.3. Информативен систем на пазарот со брашно

Член 16-ж

(Информативен систем)

(1) За спроведување на политиките и следење на состојбите на пазарот со брашно, Министерството воспоставува информативен систем.

(2) Информативниот систем за уредување на пазарот со брашно особено содржи податоци за:

- број и големина на капацитети за складирање,
- број и големина на мелничко-пекарски капацитети и
- количините по типови на произведени и/или складирани брашна.

(3) Во рамките на информативниот систем од ставот (1) на овој член се евидентираат и податоци од Земјоделскиот пазарен информативен систем согласно Законот за земјоделство и рурален развој.

Член 16-з

(Извештаи)

(1) Складиштарите и мелничко-пекарските капацитети се должни да доставуваат месечни извештаи и годишен извештај за складираните брашна до Министерството.

(2) Месечниот извештај од ставот (1) на овој член се доставува најдоцна до десеттиот ден во тековниот месец за претходниот месец.

(3) Месечниот извештај од ставот (1) на овој член особено содржи:

- локацијата на операторот (регион/подрачје),
- количини на преодни залихи пренесени од претходниот месец,
- преземени и испорачани количини по видови и типови и
- залихи на крајот на месецот.

(4) Врз основа на месечните извештаи од ставот (3) на овој член, субјектите од ставот (1) на овој член подготвуваат годишен извештај и го доставуваат до Министерството најдоцна до 30 јануари во тековната година за претходната година.

(5) Формата и содржината на обрасците за поднесување на извештатите од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

1-a.4. Контрола на стандарди за квалитет

Член 16-s

(Контрола на квалитет на брашно, анализа и суперанализа на примероци)

(1) Пред ставање во промет на брашното, контрола на квалитетот врши Агенцијата за храна и ветеринарство согласно одредбите на овој закон и Законот за безбедност на храна.

(2) До добивањето на резултатите од анализите операторите со брашно се должни да го чуваат брашното во приватни или јавни складишта.

(3) Складиштата од став (2) на овој член треба да ги исполнуваат условите согласно член 23 став (3) на овој закон.

(4) Анализа и суперанализа на земените примероци за контрола вршат овластени лаборатории. Суперанализа се врши по приговор на резултатите од анализата поднесен од операторот кој не е задоволен од резултатите од анализата.

Член 16-и

(Овластени лаборатории)

(1) Лабораториите од членот 16-s став (4) на овој закон ги овластува министерот доколку ги исполнуваат следниве услови:

- имаат вработено најмалку едно лице со високо образование од областа на хемиските, технолошките, биотехнолошките, биохемиските, ветеринарните или земјоделските науки со најмалку едногодишно работно искуство за изведување на лабораториските анализи;

- имаат вработено најмалку едно лице со средно образование од областа на хемиските, технолошките, биотехнолошките, биохемиските, ветеринарните или

земјоделските науки со најмалку едногодишно работно искуство за изведување на лабораториските анализи,

- располагаат со соодветни простории опремени со потребна опрема за вршење на анализите и суперанализите и

- да се акредитирани од страна на Институтот за акредитација на Република Македонија за соодветните методи за вршење на анализи на квалитетот на брашно опфатени со овој закон.

(2) Поблиските услови од ставот (1) алинеја3 на овој член ги пропишува министерот.

Член 16-ј
(Решение за овластување)

(1) За овластувањето од членот 16-и на овој закон министерот издава решение.

(2) За добивање на решението од ставот (1) на овој член лабораториите поднесуваат барање за овластување кое во прилог ги содржи доказите за исполнување на условите утврдени во членот 16-и на овој закон.

(3) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, во рок од 30 дена од денот на поднесување на барањето за издавање на овластување од членот 16-и на овој закон, донесува решение со кое одлучува по барањето за издавање на решение за овластувањето од членот 16-и на овој закон.

(4) Доколку Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение за овластување од членот 16-и на овој закон, односно не донесе решение за одбивање на барањето во рокот од ставот (3) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, за донесување на решение по поднесеното барање.

(5) Формата и содржината на барањето од ставовите (2) и (4) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Кон барањето за донесување на решението за овластувањето од членот 16-и на овој закон, подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (3) на овој член.

(7) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (4) на овој член да донесе решение со кое барањето за издавање на решение за овластувањето од членот 16-и на овој закон е уважено или одбиено. Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството.

(8) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (7) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(9) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (8) на овој член да изврши надзор во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за

преземените активности.

(10) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да гоуважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(11) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (10) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена го информира подносителот на барањето за преземените активности.

(12) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените активности.

(13) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(14) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (13) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставовите (9) и (10) на овој член и/или не поднесе пријава согласно со ставовите (11) и (12) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден со Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство далие спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените активности.

(15) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (14) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените активности.

(16) Во случајот од ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(17) Во случаите од ставот (16) на овој член, директорот на Државниот

управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените активности.

(18) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (14) од овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител, во рок од осум работни дена.

(19) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

(20) По објавувањето на подзаконските акти од ставот (5) на овој член во „Службен весник на Република Македонија“, истите се објавуваат на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(21) Решението за овластување од ставот (1) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

(22) Министерот со решение ќе го одземе овластувањето од овластените лаборатории за вршење на анализи и суперанализи за кои ќе се утврди дека престанале да ги исполнуваат условите утврдени во членот 16-и од овој закон.

(23) Против решението од ставот (3) на овој член, подносителот на барањето може во рок од 15 дена од денот на приемот на решението да изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 16-к (Приговор на резултатите од анализата)

(1) При вршење контрола, начин на известување и роковите за доставување на резултатите од извршените анализи и доставувањето на приговорот се применуваат прописите од областа на безбедност на храна.

(2) Трошоците за анализа на брашното се на товар на операторите со брашно.

(3) По добивањето на резултатите, операторот со брашново рок од 24 часа по нивното примање може да поднесе приговор до овластена лабораторија за суперанализа.

(4) Трошоците за суперанализата се на товар на операторот со брашно, доколку добиените резултати соодветствуваат со резултатите од анализата. Во случај кога добиените резултати од суперанализата отстапуваат од резултатите од анализата, трошоците за суперанализата ги сноси овластената лабораторија за анализа.

(5) Резултатите од суперанализата се конечни.“

Член 6

Во членот 163 став (2) по зборовите „Главата II дел 1“ се додаваат зборовите „дел 1-а, членови 16-г, 16-е, 16-ж и 16-з.“

Во ставот (3) по зборовите „Главата II“ се додаваат зборовите „дел 1-а, членови 16-а, 16-б, 16-в, 16-д, 16-с, 16-и, 16-ј и 16-к.“

Член 7

Во членот 165 став (1) алинеја 2 се брише.

Во ставот (2) се додава нова алинеја 4 која гласи:

„врши инспекциски надзор и контрола на брашното кое се става во промет и.“

По ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) Државниот инспектор за земјоделство и државниот фитосанитарен инспектор покрај овластувањата кои ги имаат врз основа на Законот за Државниот инспекторат за земјоделство, вршат и инспекциски надзор на квалитетот и контрола на квалитетот на пратки од земјоделски и прехранбени производи од растително потекло при увоз и преглед на придружната документација.“

Член 8

Во членот 169 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 15.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:“

По точката 1) се додаваат четири нови точки 1-а), 1-б), 1-в) и 1-г) кои гласат:

„1-а) става во промет брашно без да обезбеди извештај од лабораториско испитување кое не ги исполнува минималните услови (член 16-б);

1-б) става во промет брашно кое не е пакувано во пропишаната амбалажа и на обвивката нема декларација за квалитет (член 16-в).“

1-в) става во промет брашно кое не е означенено со контролната марка и не обезбеди следливост по однос на квалитетот во сите фази на маркетинг (член 16-г и член 16-д);

1-г) става во промет брашно без резултати од анализи за квалитет (член 16-с).“

Во точката 2) бројот "45" се заменува со бројот "46".

Во точката 3) бројот "47" се менува со бројот "48".

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.“

Член 9

Во членот 170 во ставот (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 10.000 евра до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:“.

Во ставот (1) по точката 4) се додаваат три нови точки 4-а) и 4-б) кои гласат:

„4-а) не води евиденција за количините на залихи и преработка на пченица, рж и пченка и минималните и максималните количини брашно (член 16-г);

4-б) транспортира, складира и чува брашно спротивно на пропишаниот начин и услови (член 16-е);“.

Во точката 5) по зборовите "23 став (3)," се додаваат зборовите "23-а став (2),".

Точката 35) се брише.

Точките 36), 37), 38), 39), 40), 41), 42), и 43) стануваат 35), 36), 37), 38), 39), 40), 41) и 42).

Член 10

Во членот 171 став (1) по точката 3) се додаваат две нови точки 3-а) и 3-б) кои гласат:

„3-а) не доставува извештаи (член 16-з);

3-б) операторот не доставува извештаи во предвидениот рок (член 16-з ставови (2) и (4));“.

Член 11

Во членот 172 став (1) по точката 1 се додава една нова точка 1-а) која гласи:

„1-а) става во промет брашно кое не е означенено со контролна марка и не обезбедува следливост по однос на квалитетот во сите фази на маркетинг (член 16-г и член 16-д).“

Член 12

Во членот 173 став (1) по точката 2) се додава нова точка 2-а) која гласи:

„2-а) транспортира, складира и чувабрашно, а не ги исполнува условите од членот 16-ена овој закон;“

Член 13

Во членот 174 став (1) по точката 3) се додаваат три нови точки 3-а), 3-б) и 3-в) кои гласат:

„3-а) става во промет брашно несоодветно означенено и придружене со несоодветна документација (член 16-в ставови (1) и (2) и член 16-дставови (2), (3) и (4));

3-б) става во промет несоодветно декларирани пакувања (член 16-в ставови (3) и (4));

3-в) не води евиденција и не доставува податоци (член 16-ѓ став (1));“.

Член 14

(Подзаконски акти)

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 60дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 15

(Преодна одредба)

Одредбите од глава II дел 1-а на овој закон ќе отпочнат да се применуваат од 1 октомври 2013 година, освен одредбите од член 16-и став (1) алинеја 4 на овој закон кои ќе отпочнат да се применуваат од 1 јануари 2015 година.

Член 16

(Влегување во сила)

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ НА ПОСТОЈНИОТ ЗАКОН ЗА КВАЛИТЕТОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИ ШТО СЕ МЕНУВААТ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1
(Содржина на Законот)

Со овој закон се уредуваат пазарите на земјоделските производи, стандардите за квалитет, класификацијата, означувањето на квалитетот и информативниот систем за житарици и ориз, храна за животни, свежо овошје и зеленчук, јајца и месо од живина, говедско месо, свинско месо, овче и козјо месо, млеко и млечни производи, производи од пчели, заштитата на земјоделски и прехранбени производи со географски назив и ознака за гарантиран традиционален специјалитет, контролата и надзорот над спроведувањето на одредбите од овој закон.

Член 2 (поими)

Одделни поими и изрази употребени во овој закон го имаат следнovo значење:

1. „Земјоделски производ“ е физички резултат од земјоделското производство (примарен земјоделски производ). Во земјоделски производи, во смисла на овој закон, спаѓаат производите од Анексот 1 на Договорот за формирање на Европската унија, освен риби и рибни производи;
2. „Маркетинг“ значи поседување на земјоделски производи наменети за продажба, вклучително и понудување за продажба, складирање, пакување, обележување, доставување и секоја друга форма на трансфер на земјоделските производи;
3. „Оператор“ е производител и секое друго правно или физичко лице вклучено во маркетинг на земјоделски производи;
4. „Квалитет на земјоделски производ“ е збир од карактеристики на земјоделскиот производ кој ги исполнува најмалку минималните барања (стандарди) за квалитет утврдени за секој земјоделски производ поединечно;
5. „Краен потрошувач“ е потрошувач на земјоделски производи кој истите ги користи исклучиво за директна хумана исхрана;
6. „Прехранбена индустрија“ е правно лице кое произведува земјоделски производи или производи базирани на земјоделски производи наменети за директна хумана исхрана, со исклучок на големи кетеринг сервиси;
7. „Непрехранбена индустрија“ е правно лице кое произведува земјоделски производи или производи базирани на земјоделски производи кои не се наменети за хумана исхрана;
8. „Слободна продажба“ е понуда за продажба на мало на земјоделски производи кои не се пакувани до крајниот потрошувач;
9. „Серија“ е збир на спакувани или непакувани земјоделски производи од ист вид, тип или класа, од една и иста производна единица или центар за пакување, ист производен циклус, метод на одгледување или производство, со ист максимален рок на траење и/или дата на пакување;
10. „Складирање“ е депонирање и чување на кој било производ од растение или производ од растително потекло;
11. „Храна за животни“ е секоја супстанца или производ, вклучително и адитивите за храната за животни, преработена, делумно преработена или непреработена, а наменета за исхрана на животните;

12. „Квалитет на храната за животни“ подразбира вкупни својства на храната за животни - органолептички својства и хранлива вредност која придонесува за нејзината способност за да ги задоволи основните потреби во исхраната за животни;
13. „Ставање во промет“ е поседување на земјоделски производи или преработки поради продажба, вклучително и понудата за продажба или секој друг облик на пренос, без разлика на тоа дали е бесплатен или не, како и продажба, дистрибуција и други облици на пренос како такви;
14. „Сировина/компонент“ е основен материјал кој се користи за изработка и доработка на готов производ;
15. „Преработка“ е секоја постапка која суштински го менува почетниот -основниот производ;
16. „Службена контрола“ е контролата што Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ја спроведува за потврдување на усогласеноста со прописите за квалитет на земјоделски производи од растително потекло и Агенцијата за храна и ветеринарство ја спроведува за потврдување на усогласеноста со прописите за квалитет на земјоделските производи од животинско потекло;
17. „Јајца“ се јајца во лушпа, добиени од видот *Gallus gallus*, наменети за директна хумана исхрана или за употреба во индустријата за производи од јајца, индустријата за производство и преработка на храна, освен скршените јајца, инкубираните јајца и варените јајца;
18. „Јајца за инкубација“ се јајца од живина наменети за добивање на пилиња, класифицирани според видот, категоријата и типот на живината;
19. „Несилки“ се кокошки од видот *Gallus gallus* кои ја имаат постигнато зрелоста за несење и се чуваат за производство на јајца;
20. „Гнездо“ е одвоен простор за несење јајца;
21. „Скршени јајца“ се јајца со скршени лушпа и мембрана, што доведува до изложеност на внатрешната содржина на јајцето на надворешната средина;
22. „Инкубирани јајца“ се јајца од моментот на нивно внесување во инкубатор;
23. „Производна единица“ е локацијски заокружена стопанска единица на која се одгледуваат несилки и произведуваат јајца, бројлери, педигрирани дедовци или родители и произведуваат јајца, бројлерски пилиња и јајца за инкубација и добивање дедовски, родителски или комерцијални пилиња;
24. „Центар за пакување“ е оператор кој врши класирање на јајцата според квалитетот и масата;
25. „Инкубаторска станица“ е локацијски заокружена стопанска единица во која се инкубираат јајца за инкубација и добиваат дедовски, родителски или комерцијални пилиња;
26. „Големи пакувања“ значат пакувања, отворени сандаци (кутии) или контејнери, кои содржат повеќе од 36 јајца;
27. „Мали пакувања“ значат отворени или затворени пакувања кои содржат 36 или помалку јајца;
28. „Транспортно пакување“ е амбалажа која се употребува за транспорт на јајцата од производната единица до центарот за пакување;

29. „Собирач“ е правно лице кое собира јајца од производителите и ги доставува до центри за пакување, трговци на големо, или до прехранбената и непрехранбената индустрија, регистрирано согласно со прописите од областа на ветеринарното здравство;
30. „Индустристки јајца“ се јајца кои не се наменети за хумана исхрана;
31. „Препакување“ е физички трансфер на јајца во друго пакување или преobelежување на пакување кое содржи јајца;
32. „Живина“ се живи кокошки (*Gallus domesticus*), патки, гуски, мисирки и бисерки (морки), со тежина над 185 грама;
33. „Пилиња“ се живи кокошки, патки, гуски, мисирки и бисерки, чија тежина не преминува 185 грама, а се класирани според намената како: а) комерцијални пилиња (бройлерски пилиња за производство на месо, производство на јајца и двојна намена); б) родителски пилиња за производство на комерцијални пилиња и в) дедовски пилиња за производство на родителски пилиња;
34. „Цели трупови“ се заклани кокошки, патки, гуски, мисирки и бисерки, со или без внатрешни органи;
35. „Конфекционирани делови од труп“ се јадливи кланични производи и делови од телото препознатливи по својата големина и карактеристиката на мускулите;
36. „Месо од живина“ се цели трупови, конфекционирани делови од труп или други јастиви кланични производи од живина. Месото од живина може да биде претпакувано или непретпакувано;
37. „Свежо или оладено месо од живина“ е месо од живина кое не е замрзнато во процесот на ладење и се чува на температура не пониска од -2 о С и не повисока од +4 о С;
38. „Замрзнато месо од живина“ е месо од живина кое е замрзнато веднаш по колењето и се чува на температура не повисока од -12 о С (+/- 3 о С);
39. „Брзо замрзнато месо од живина“ е месо од живина кое се чува на температура не повисока од -18о С со максимално дозволени флукутации определени за брзо замрзнати производи;
- 40 „Претпакување“ е комбинација на производот и индивидуалното пакување во кое месото од живина е спакувано;
41. „Претпакувано месо од живина“ е месо од живина однапред спакувано во амбалажа во отсуство на купувачот, без оглед на тоа дали амбалажата е во една целина или пак само делумно го обвите месото, така што содржината на претпакувањето не може да се промени без да се промени или оштети амбалажата;
42. „Непретпакувано месо од живина“ е месо од живина кое се пакува на местото на продажба во присуство на купувачот;
43. „Конформација“ претставува форми и профили на мускулатурата заедно со меѓумускулното и поткожното масно ткиво, сразмерно со големината на трупот;
44. „Замастеност“, односно „прекриеност на трупот со масно ткиво“ е степен на депонирана поткожна маст сразмерно на големината на трупот;
45. „Труп од заклано животно“ е целото тело од заклано животно презентирано после искрвавување, вадење на внатрешни органи (евисцерација) и дерене на кожата;

46. „Половинка од труп од заклано животно“ е производ добиен со поделба на трупот симетрично низ средината на пршлените по целиот рбет и средината на градната коска и неподвижната срамна коска;
47. „Кланично обработен труп“ е труп од заклано животно од кое после колењето и искрвавувањето е симната кожата и исполнува одредени услови според категоријата и видот на животното;
48. „Шурен свински труп“ е труп на заклана свиња со кожа без четина со глава и опашка, без чапунки, внатрешни органи и полови органи, со јазик, стомачно сало, бубрези и дијафрагма;
49. „Труп на драна свиња“ е труп на заклана свиња без кожа, без глава одвоена во рамната линија меѓу првиот вратен пршлен (атлас) и тилната коска, без поткожно масно ткиво, без сало, без долни делови на нозете одвоени во скочниот (тарзален), односно карпалниот зглоб, без внатрешни органи и опашка;
50. „Мед“ е природна слатка супстанца која медоносните пчели (*Apis mellifera L.*) ја произведуваат со собирање на нектарот од цветовите на медоносните растенија или секретите на некои инсекти кои паразитираат на живите делови од растенијата, ги збогатуваат со материји од своето тело, во телото ги преработуваат, ги складираат во восочните сотови и ги оставаат да зреат;
51. „Матичен млеч“ е производ на млечните жлезди на младите пчели работнички и претставува густа пастообразна маса со млечно бела или светло-кремова боја, со специфична арома и остат кисел вкус со слатка нијанса;
52. „Нерастворлив седимент“ е седимент кој останува на сидовите од киветата (епрувета) при центрифугирање на медот кој се подготвува за поленска анализа;
53. „Полен“ се машките полови клетки на цветовите кои пчелите ги собираат во форма на грутчиња и ги складираат во корпите на задните нозе;
54. „Прополис“ е производ кој пчелите го произведуваат од смолести материји кои ги собираат од некои дрвенести растенија и во нив додаваат малку восок, полен и секрети од нивното тело;
55. „Пчелин восок“ е производ на восочните жлезди на пчелите работнички;
56. „Производител на производи од пчели“ е секој одгледувач на пчели кој произведува и пушта во промет мед и други пчелни производи;
57. „Откупувач“ е лице или претпријатие кое откупува мед и други пчелни производи со цел собирање, пакување, складирање или преработка во производи на база на мед и други пчелни производи;
58. „Директна продажба“ е секоја продажба на производи директно од производителот до потрошувачите;
59. „Млеко“ е производ на млечната жлезда добиен со правилно и редовно молзења на здрави крави, овци, кози и биволици без да се додава или одземе нешто од истото;
60. „Млечни производи“ се производи добиени исклучително од млеко, што подразбира дека супстанциите кои се потребни за нивна обработка може да се додадат под услов тие супстанции да не се користат за замена, било во целост или делумно, на која било млечна состојка;
61. „Сурово млеко“ е млеко кое не е загреано над 40 С или е применет друг третман кој има сличен или ист ефект;

62. „Млечна маст“ е односот на содржината на млечна маст во сто единици производ протеини во сто единици млеко (пресметано кога добиениот вкупен азот (Н) ќе се помножи со коефициент 6,38 изразено во проценти);
63. „Одгледувалиште за производство на млеко“ е објект во кој еден или повеќе фармски животни се чуваат за да произведуваат млеко заради негово ставање во промет како храна;
64. „Испорака“ е која било испорака на млеко од производител на купувач, која не вклучува кој било друг млечен производ, при што транспортот го извршува производител, купувач, претпријатие што преработува или третира такви производи или трета страна;
65. „Директна продажба“ е секоја продажба или трансфер на млеко од производителот директно до потрошувачите, како и секоја продажба или трансфер на други млечни производи од производителот;
66. „Ознаката на потекло“ е назив на регион, одредено место или, во исклучителни случаи, земја кој се користи за означување на земјоделските или прехранбените производи чиј квалитет или карактеристики, во најголем дел или исклучиво настануваат под влијание на посебните (специфичните) природни или човечки фактори на одредената географска средина;
67. „Географски назив“ е назив и/или обележје на местото, регионот или земјата со кој се означува дека производот потекнува од тоа подрачје;
68. „Географска ознака“ е назив на регион, одредено место или во исклучителни случаи земја кој се користи за означување на земјоделски или прехранбени производи чие производство и/или преработка и/или подготовкa се одвиваат во тоа географско подрачје;
69. „Посебни својства“ е својство или збир на својства по кои земјоделскиот или прехранбениот производ јасно се разликува од другите на него слични прехранбени или други производи од иста категорија;
70. „Традиционална употреба“ е употреба која е докажана на пазарот и покажува пренесување од генерација на генерација низ временски период од 25 години, што одговара на една човечка генерација;
71. „Ознака за гарантиран традиционален специјалитет“ е ознака на традиционален земјоделски или прехранбен производ кој е регистриран и му се признаваат посебните својства во согласност со овој закон и прописите донесени врз основа на него;
72. „Група на производители“ е секое здружение на производители или преработувачи кои се занимаваат со ист земјоделски или прехранбен производ, без разлика на нивниот правен облик или состав и
73. „Генетско модифицирана храна“ е храна која содржи и/или е произведена од генетски модифицирани организми.

Член 3
(цел на законот)

Целта на овој закон е уредување на:

- стандардите за квалитет на земјоделските производи од член 1 на овој закон;

- пазарите на земјоделските производи од член 1 на овој закон;
- информативен систем за пазарите на земјоделските производи од член (1) на овој закон;
- заштитата на земјоделските и прехранбените производи со географски назив и ознака за гарантиран традиционален специјалитет;
- мерките и активностите што ги превземаат органите и институциите за обезбедување на квалитетот на земјоделските производи; и
- условите за работа што треба да ги исполнуваат операторите и институциите кои вршат контрола на квалитетот во областа на земјоделството.

Член 14 (Овластени лаборатории)

(1) Лабораториите од членот 13 став (2) на овој закон ги овластува министерот доколку ги исполнуваат следниве услови:

- имаат вработено најмалку две лица со високо образование од областа на хемиските, технолошките, биотехнолошките, биохемиските, ветеринарните или земјоделските науки со најмалку двегодишно работно искуство за изведување на лабораториските анализи,
- располагаат со соодветни простории опремени со потребна опрема за вршење на анализите и суперанализите и
- да се акредитирани од страна на Институтот за акредитација на Република Македонија за соодветните методи за вршење на анализи на квалитетот на житата и оризот опфатени со овој закон.

(2) Поблиските услови од ставот (1) алинеја 2 на овој член ги пропишува министерот.

Член 163 (надзор)

(1) Надзор над спроведување на одредбите на овој закон врши Министерството.

(2) Инспекциски надзор на одредбите на овој закон за земјоделските и прехранбените производи од растително потекло од глава II дел 1, дел 2 освен член 21 и дел 3 на овој закон врши Државниот инспекторат за земјоделство.

(3) Инспекциски надзор на одредбите на овој закон за земјоделските и прехранбените производи од животинско потекло од глава II дел 2 член 21, делови 4, 5, 6, 7, 8 и 9 на овој закон врши Агенцијата за храна и ветеринарство.

(4) Инспекциски надзор на одредбите од овој закон за земјоделските и прехранбените производи заштитени со ознака на потекло, географска ознака и ознака за гарантиран традиционален специјалитет кои се ставаат во промет врши надлежниот инспектор од Државниот инспекторат за земјоделство во согласност со одредбите на овој закон.

Член 165 (Надлежност на инспекторот)

(1) Државниот инспектор за земјоделство, покрај овластувањата кои ги има врз

основа на Законот за Државниот инспекторат за земјоделство, ги има и следниве надлежности и овластувања:

- врши инспекциски надзор на квалитетот на жита и ориз, храна за животни од растително потекло, свежо овошје и зеленчук,
- врши инспекциски надзор на квалитетот и контрола на квалитетот на пратки од земјоделски и прехранбени производи од растително потекло при увоз и преглед на придружната документација,
- врши надзор на работата на регистрираните корисници на ознаки на потекло, географска ознака и ознаката за гарантиран традиционален специјалитет,
- зема примероци заради утврдување на квалитетот и за утврдување на соодветноста со декларираниот квалитет на земјоделските и прехранбените производи од растително потекло,
- привремено забрани користење на регистрираните ознака за потекло, географска ознака и ознака за гарантиран традиционален специјалитет,
- забрани ставање во промет на земјоделски и прехранбени производи доколку не соодветствуваат на пропишаниот квалитет, не соодветствуваат на елаборатот на ознаките за потекло и географска ознака и спецификациите на ознаката за гарантиран традиционален специјалитет и
- врши и други работи пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на него.

(2) Официјалниот ветеринар, покрај овластувањата кои ги има врз основа на прописите од областа на ветеринарното здравство ги има и следниве надлежности и овластувања:

- врши инспекциски надзор на квалитетот на храна за животни од животинско потекло, јајца и месо од живина, говедско, свинско, овче и козјо месо, производи од пчели, млеко и производи од млеко,
- врши инспекциски надзор и контрола на квалитет на пратки од земјоделски и прехранбени производи од животинско потекло при увоз и преглед на придружната документација,
- зема примероци заради утврдување на квалитет и за утврдување на соодветност на земјоделски и прехранбени производи од животинско потекло и
- врши и други работи пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на него.

V. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 169

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

- 1) става во промет оригинални пакувања без декларација за квалитет (член 8 став (3));
- 2) става во промет јајца кои не ги исполнуваат минималните карактеристики (член 45 став (1));
- 3) става во промет месо од живина кое не ги исполнува минималните карактеристики (член 47 ставови (1) и (2));

- 4) не наведе рок на траење (член 52 став (3));
- 5) препакува пакувани јајца од класата А надвор од центрите за пакување (член 60);
- 6) става во промет јајца без наведена информација (член 61);
- 7) става во промет месо од живина кое не е идентификувано (член 62);
- 8) не врши задолжително оценување (член 80 став (1))
- 9) става во промет неозначени трупови (членови 82 став (1), 99 став (2) и 106 став (1));
- 10) не обезбедува соодветни технички услови (член 86 став (1));
  - 11) не применува пропишани методи (член 98 ставови (2) и (3));
  - 12) става во промет некласирани трупови (член 105 став (1));
  - 13) става во промет сурово млеко без да ги исполнува минималните барања за квалитет (член 125 став (1));
  - 14) става во промет конзумно млеко кое не е пастеризирано и/или стерилизирано (член 128 став (1));
  - 15) става во промет конзумно млеко спротивно од членот 128 ставови (1) и (5) на овој закон;
  - 16) става во промет производи од млеко кои не исполнуваат пропишани стандарди за квалитет (член 129 став (1)) и
  - 17) става во промет млеко и млечни производи кои не се означени со основни податоци (член 131 став (1)).

(2) Глоба во износ од 1.300 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) На правното лице покрај глобата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење одделна дејност во траење од шест месеци до една година.

(4) На одговорното лице во правното лице покрај глобата од ставот (2) на овој член ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија или должност во траење од една до пет години од ставот (1) на овој член.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на земјоделските и прехранбените производи.

Член 170

(1) Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

1) става во промет лупени и нелупени жита и ориз кои не ги исполнуваат минимални услови (член 7 став (1));

2) става во промет жита и ориз несоодветно означени и придружени со соодветна документација (член 9 ставови (1) и (2));

3) транспортира жита и ориз, а не ги исполнува условите за транспорт од членот 10 став (1) на овој закон;

4) складира и чува жита и ориз спротивно на пропишаниот начин и услови (член 10 став (2));

5) става во промет храна за животни што не ги исполнува пропишаните услови (членови 18 став (3), 19 став (3), 20 став (3), 21 став (3), 22 став (2), 23 став (3), 24 став (2) и

25 став (3));

6) става во промет не пакувана храна за животни (член 26 став (1));

7) транспортира, складира и чува храна за животни спротивно на пропишаните услови (член 28 ставови (1) и (2));

8) става во промет свежо овошје и зеленчук кое не ги исполнуваат стандардите за квалитет (член 36 став (1));

9) става во промет мешавини од различни производи спротивно од пропишаното (член 41);

10) става во промет јајца кои не се соодветно означени (член 50 став (1));

11) врши пакување во несоодветни простории и без соодветната опрема(член 51 ставови (2) и (4));

12) става во промет необележани транспортни пакувања на јајца (член 53 став (1));

13) става во промет јајца означени и пакувани надвор од предвидениот рок за означување и пакување (член 52 ставови (1) и (2));

14) става во промет несоодветно обележени пакувања (членови 54, 55, 56, 57 и 59);

15) става во промет трупови неразврстени и оценети по класи (членови 78 став (1) и 98 став (1));

16) врши продажба на мало на некласифицирано месо (член 81);

17) става во промет трупови несоодветно означени (членови 82 ставови (1) и (2), 99 став (2) и 106 ставови (2), (3) и (4));

18) врши класирање, а не поседува лиценца или лиценцата му е одземена (член 83 став(1));

19) врши класирање спротивно од одредбите на членовите 87 став (1), 100 и 107 од овој закон;

20) не ги соопштува резултатите (член 88 став (1));

21) не изработува и доставува збирен записник (член 87 став (3));

22) не ги соопштува резултатите во предвидениот рок (член 88 став (1));

23) резултатите не ги води на пропишан образец (член 88 став (2));

24) не го известуваат класifikаторот (член 91 став 4));

25) става во промет трупови класирани спротивно на пропишаниот начин (член 105 ставови (2), (3) и (4));

26) става во промет мед, матичен млеч, полен и прополис кои не ги исполнуваат пропишаните стандарди (член 114 ставови (1), (2), (3) и (4));

27) чува производи од пчели спротивно на пропишаниот начин (член 115 ставови (1) и (2));

28) става во промет производи од пчели со додатоци повеќе од дозволените (член 116 став (1));

29) става во промет непакувани и неозначени производи од пчели (член 117 став (1));

30) става во промет несоодветно означени производи од пчели (член 117 став (1));

31) не составува дневен записник и не ги обележува соодветно примероците (член 126 став (5));

32) става во промет конзумно млеко со процент на млечна масти различен од пропишаниот (член 127 став (2), (3) и (4));

33) употребува стартер култури, сирила и други специфични материји кои не задоволуваат пропишани барања во однос на квалитет и активност (член 130 став

- (1));
- 34) не ги известува производителите за резултатите и вреднувањето на сировото млеко во предвидениот рок (член 135 став (1));
- 35) не ги известува производителите за резултатите и вреднувањето на сировото млеко во предвидениот рок (член 135 став (1));
- 36) не архивира и чува податоци (член 136);
- 37) не доставува резултати од анализа на квалитет на сировото млеко на пропишан начин и предвиден рок (член 140 став (2));
- 38) користи регистрирана ознака на потекло, географска ознака или ознака на гарантиран традиционален специјалитет, спротивно на членот 150 ставови (1), (2) и (3) од овој закон;
- 39) користи регистрирана ознака на потекло, географската ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет после поништувањето на решението (член 153 став (1));
- 40) користи регистриран назив спротивно од членот 156 став (1) на овој закон;
- 41) користи трговска марка спротивно од одредбите на членот 157 ставови (1), (2) и (3) од овој закон;
- 42) означува земјоделски или прехранбени производи спротивно од одредбите од членот 154 ставови (1), (2), (3) и (4) на овој закон и
- 43) не доставува резултати согласно со членот 140 став (2) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 600 до 1.200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) За сторен прекршок од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на земјоделските и прехранбените производи.

Член 171

(1) Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

- 1) става во промет жита и ориз несоодветно пакувани (член 8 став (1));
- 2) декларацијата не ги содржи пропишаните податоци (член 8 став (4));
- 3) не доставува извештаи (член 12 ставови (1), (2), (3) и (4));
- 4) става во промет храна за животни која не е соодветно означена и придржана со соодветна документација (член 27 став (1));
- 5) не води евиденција и не доставува податоци (член 30 ставови (1) и (2));
- 6) не архивира и не чува евидентирани податоци (член 30 став (3));
- 7) става во промет свежо овошје и зеленчук кое не е соодветно означено во однос на нивната намена (член 36 став (3));
- 8) става во промет свежо овошје и зеленчук кои не се соодветно означено (член 40 ставови (1), (2), (3) и (4));
- 9) операторот не доставува извештаи (член 42 став (2));
- 10) операторот не доставува извештаи во предвидениот рок (член 42 став (2)); 11) не води евиденција и не архивира податоци (членови 65, 66 и 67);
- 12) води евиденција и архивирање спротивно на пропишаниот начин (членови 65, 66 и 67);

13) не ги чува евидентираните и архивираните податоци во предвидениот период (член 68);

14) не води евиденција и не архивира податоци (член 91 став (1));

15) податоците од членот 91 став (1) не ги чува согласно со предвидениот рок од членот 92 став (2) на овој закон;

16) не води евиденција (член 119 став (1));

17) не доставува евиденција (член 119 став (2));

18) не доставува евиденција во утврдениот рок (член 119 став (2)) и

19) не води и не доставува евиденција, не архивира и не чува податоци за произведено и продадено млеко (членови 133 ставови (1) и (2) и 134 ставови (1), (2), (3) и (4)).

(2) Глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 172

(1) Глоба во износ од 500 до 1 000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице ако:

1) става во промет оригинални пакувања без декларација (член 8 став (3));

2) става во промет јајца кои не ги исполнуваат минималните карактеристики (член 45 став (1));

3) става во промет јајца кои не се означени (член 50 став (1));

4) откупува, класира, означува и пакува јајца и обележува пакување, а не е центар за пакување (член 51 став (1));

5) препакува пакувани јајца од класата А надвор од центрите за пакување (член 60);

6) става во промет јајца без наведена информација (член 61);

7) става во промет месо од живина кое не е идентификувано (член 62);

8) не врши задолжително оценување (член 80 став (1));

9) врши продажба на мало на некласифицирано месо (член 81);

10) става во промет неозначени трупови (членови 82 став (1), 99 став (2) и 106 став (1));

11) става во промет сурово млеко без да ги исполнува минималните барања за квалитет (член 125 став (1));

12) става во промет производи од млеко кои не исполнуваат пропишани стандарди за квалитет (член 129 став (1)) и

13) става во промет млечни производи кои не се означени со основни податоци (член 131 став (1)).

(2) На физичкото лице покрај глобата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече и посебна прекрочна мерка привремено одземање на земјоделските и прехранбените производи.

Член 173

(1) Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице ако:

1) става во промет лупени и нелупени жита и ориз кои не ги исполнуваат

минимални услови (член 7 став (1));

2) транспортира жита и ориз, а не ги исполнува условите за транспорт од членот 10 став (1) на овој закон;

3) става во промет храна за животни што не ги исполнува пропишаните услови (членови 18 став (3), 19 став (3), 20 став (3), 21 став (3), 22 став (2), 23 став (3), 24 став (2) и 25 став (3));

4) става во промет не пакувана храна за животни (член 26 став (1));

5) транспортира, складира и чува храна за животни спротивно на пропишаните услови (член 28 ставови (1) и (2));

6) става во промет свежо овошје и зеленчук кое не ги исполнуваат стандардите за квалитет (член 36 став (1));

7) става во промет необележани транспортни пакувања на јајца (член 53 став (1));

8) става во промет трупови неразврстени и оценети по класи (членови 78 став (1) и 98 став (1));

9) врши класирање, а не поседува лиценца или лиценцата му е одземена (член 83 став (1));

10) врши класирање спротивно од одредбите на членови 87 став (1), 100 и 107 на овој закон;

11) става во промет некласирани трупови (член 105 став (1));

12) не изработува и доставува збирен записник (член 87 став (3));

13) става во промет мед, матичен млеч, полен и прополис кои не ги исполнуваат пропишаните стандарди (член 114 ставови (1), (2), (3) и (4));

14) става во промет производи од пчели со додатоци повеќе од дозволените (член 116 став (1));

15) става во промет непакувани и неозначени производи од пчели (член 117 став (1));

16) не составува дневен записник и не ги обележува соодветно примероците (член 126 став (5));

17) употребува стартер култури, сирила и други специфични материји кои не задоволуваат пропишани барања во однос на квалитет и активност (член 130 став (1));

18) користи регистрирана ознака на потекло, географска ознака или ознака на гарантиран традиционален специјалитет, спротивно на членот 150 ставови (1), (2) и (3) од овој закон;

19) користи регистрирана ознака на потекло, географската ознака или ознака за гарантиран традиционален специјалитет после поништувањето на решението (член 153 став (1));

20) означува земјоделски или прехранбени производи спротивно од одредбите од членот 154 ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон и

21) користи трговска марка спротивно од одредбите на членот 157 ставови (1), (2) и (3) од овој закон.

(2) За сторен прекршок од ставот (1) на овој член на физичкото лице покрај глобата ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка привремено одземање на земјоделските и прехранбените производи.

Член 174

(1) Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на

физичко лице ако:

- 1) става во промет жита и ориз несоодветно пакувани (член 8 став (1));
- 2) декларацијата не ги содржи пропишаните податоци (член 8 став (4));
- 3) става во промет жита и ориз несоодветно означени и придружни со соодветна документација (член 9 ставови (1) и (2));
- 4) става во промет храна за животни која не е соодветно означена и придружена со соодветна документација (член 27 став 1);
- 5) става во промет свежо овошје и зеленчук кои не е соодветно означени во однос на нивната намена (член 36 став (3));
- 6) става во промет свежо овошје и зеленчук кои не се соодветно означени (член 40 ставови (1), (2), (3) и (4));
- 7) става во промет мешавини од различни производи спротивно од пропишаното (член 41);
- 8) става во промет несоодветно обележени пакувања (членови 54, 55, 56, 57 и 59);
- 9) не води евиденција и не архивира податоци (член 65);
- 10) води евиденција и архивирање спротивно на пропишаниот начин (член 65)
- 11) става во промет несоодветно означени производи од пчели (член 117 став (1));
- 12) не води и доставува евиденција, не архивира и не чува податоци за произведено и продадено млеко (член 133 став (1));
- 13) не води евиденција на пропишан начин и не ја доставува во пропишан рок (член 133 став (2)) и
- 14) не води дневна евиденција и не ја доставува во утврдениот рок (член 134 ставови (1) и (2)).